

30.06.2015

Wystawa "MAKOM. Dani Karavan. Esencja miejsca"

autor:

Makom znaczy po hebrajsku „miejsce”. To słowo to zarazem klucz do rozumienia sztuki Daniego Karavana. Miejsce jest bowiem dla artysty punktem wyjścia, inspiracją, jednocześnie kontekstem i materia dzieła zarówno w przestrzeni naturalnej, jak i w przestrzeni miejskiej, galeryjnej bądź muzealnej.

Dani Karavan to izraelski artysta urodzony w Tel Awiwie w rodzinie galicyjskich emigrantów, którzy w latach dwudziestych XX wieku przyjechali do Palestyny, aby wspólnie z innymi kłaść podwaliny pod przyszłe państwo żydowskie. Edukację artystyczną pobierał między innymi w założonej w 1906 roku przez Borysa Schatza Akademii Sztuki i Wzornictwa Bezalel. Uczelnia ta w pierwszym okresie swojego istnienia skupiała się przede wszystkim na zdefiniowaniu, czy raczej stworzeniu narodowej sztuki izraelskiej, próbując łączyć wpływy wszystkich kultur, jakie reprezentowali przybywający do Palestyny osadnicy. Również w projektach Karavana wielokrotnie można dostrzec inspiracje lokalnymi kulturami.

Karavan tworzy swoje dzieła w oparciu o konkretny krajobraz (miejski bądź naturalny). Jego pomniki są niejako formami para-architektonicznymi, pozwalającymi na poruszanie się wśród (lub wewnątrz) poszczególnych elementów, zachęcającymi odbiorców do udziału w „tworzeniu” całej konstrukcji.

Do jego najśłynniejszych dzieł należą:

Negev Monument czyli Pomnik Brygady Negev w Beer Szewie, to pierwsza wielkoskalowa praca Karavana, określana przez niego samego jako idiom jego twórczości. Betonowa struktura współgra z otaczającą ją pustynią, a dodatkowego efektu dostarczają organy wiatrowe.

Wymowa pomników tworzonych przez artystę często związana jest z tematami tolerancji, pokoju i poszanowania praw człowieka. Droga Praw Człowieka w Norymberdze i Droga Pokoju na granicy izraelsko-egipskiej to dwa dzieła bazujące na podobnej koncepcji i wyrażające podstawowe wartości którym hodzi Karavan. W obu tych założeniach podstawową osią jest linia wyznaczana przez potężną kolumnadę.

Oprócz prac typu site-specific Karavan ma na swoim koncie szereg wystaw indywidualnych i zbiorowych, wśród których na szczególną uwagę zasługują: Makom (herb. Miejsce, zaprezentowana w 1982 roku w Tel Aviv Museum of Art oraz Kunsthalle w Baden-Baden), Environment dla pokoju (przedstawiona na Biennale w Wenecji w 1976 roku) czy instalacja Kadish – Requiem dla Sabry. To ostatnie dzieło szczególnie nawiązuje do „korzeni” samego artysty, ponieważ tym mianem określa się Żydów urodzonych i wychowanych na terenie Palestyny. Na uwagę zasługuje jeszcze inna wyjątkowa praca, zatytułowana Modlitwa o pokój Jerozolimy – monumentalna dekoracja ścienna umieszczona w głównej Sali obrad izraelskiego Knessetu.

Więcej informacji:

<http://mck.krakow.pl/wystawy/makom-dani-karavan-esencja-miejsca>